

Sərdar Fərəcov - 60 illik astanasında...

cov portreti sadəcə öz yaradıcılığının fonunda deyil, Azərbaycan musiqi ənənələrinin uğurlu təqdimində, milli intonasiyaların incə koloritliliyin zövqlü təcəssümündə eks olunur. Öz musiqi peşəsinin vurğunu olan, nailiyyətlərlə arxayınlasmayan Sərdar Fərəcov hər yeni əsərində toxunduğu yüksək mənəvi problemləri fəlsəfi dərinlik və ümumiləşdirmələr yolu ilə eks etdirir. hər zaman öz üzərində işləyir, dinləyicilərə yeni töhfələrini bəyən etməyə davam edir.

rindan tar sinfində başlaya
Sərdar Fərəcov, 1973-cü ildə
A.Zeynallı adına Bakı orta ixti
sas musiqi texnikumunda bu ya
la davam etmişdir. Belə ki, həl
Asəf Zeynallı adına musiqi tex
nikumunda tar sinfində oxuya
kən o, Bəhrəm Mansurovdan
Akif Novruzovdan dərslər almış
həmçinin Azərbaycanın gör
kəmli şəxsiyyətləri Midhəd Əh
mədovdan, Hacı Xan Məmmə
dov kimi insanlardan da təhs
alaraq bəhrələnmişdir. Sərdar
Fərəcovu tar sinfi ilə bərabər fa
kültativ olaraq Azərbaycanın da
yərli bəstəkarı Əziz Əzizovu
sinfində bəstəkarlıq sinfində
dərslər alır. Və beləliklə profes
sional bəstəkarlıq illərinə qədə
qoyur. Asəf Zeynallı adına musiqi
texnikumunda oxuduğu illər
də gənc bəstəkar özünün b
çox maraqlı və rəngarəng əsə
lərini bəstələyir.

Asəf Zeynallı adına musiqi
texnikumunda S.Fərəcov forte
piano üçün "Prelüdiya", fortepi
ano üçün "Variasiya", skripka v
fortepiano üçün "Elegiya", Sim
kvartet, xalq çalğı orkestri üçü
partitura "İki rəqs", 2 tar, 2 ka
mança və fortepiano alətlər
 üçün Kvintet və b. əsərlərin
bəstələyir. O, təhsilini 1977-ci il
dən Ü.Hacıbəyov adına Azə
rbaycan Rəsulzadə Konservatoriyas

baycan Dövlət Konservatoriyaında görkəmli bəstəkar, Azərbaycan Respublikasının əməkdar incəsənət xadimi, Azərbaycan Dövlət mükafatı laureatı, Azərbaycanın xalq artisti, "Şöhrət" ordenli, professor Xəyyam Mirzəzadənin bəstəkarlıq sinfinə davam edərək bu yolda da püxtələşir. Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında oxuduğu illərdə özünün növbəti əsərlərini: fortepiano üçün "Prelüd ya", skripka və fortepiano üçün "Skertso", fleyta və fortepiano üçün "Nokturn", klarnet, skripka və fortepiano üçün "Trio", böyük simfonik orkestr üçün I simfoniya və başqa əsərlərini bəstələyir.

dir. Onun yaradıcılığında ən önemli və vacib yerlərdən biri dahi bəstəkarımız Üzeyir Hacıbəylinin bəzi əsərlərinin İsləmələri və yenidən bərpa etdiyi əsərləri tutur.

S.Fərəcovun əsərləri müsiqinin parlaqlığı, romantikliyi, qeyri adı melodik dili ilə seçilir. Onun zəngin yaradıcılıq sahəsi olduca geniş və rəngarəngdir.

Bəstəkarın əsərlərinin siyahısı həm janr, həm də mövzu baxımından zəngindir. Onun yaradıcılığına aid bəzi əsərlərin adlarını qeyd edək: 2 royal üçü “Konsert sütitası”, 2 royal üçü İsləmələr (Q.Qarayev 7 gözəl baletindən “Yürüş”, T.Quliyev mahni), kamera orkestri üçü yazılmış “Oda alqış”, klarinet skripka və fortepiano üçü “Trio”, fortepiano və kamera orkestri üçün “Zərif vals”, skripka

ve fortepiano aləti üçün pyeslər
məcmuəsi, skripka və fortepiano
no üçün "Skertso", "Sentimental
vals", "Ulduzlu gecə", kamancı
və fortepiano aləti üçün pyeslər
məcmuəsi, fortepiano üçün "A
bom" və b. kamera instrumenta
ləsərlerin, Vaqif Cəbrayılzadənin
sözlərinə yazılmış 4 hissəli "Vo
kal silsilə", S.Vurğunun Üzeyir
Hacıbəyliyə həsr etdiyi iki şeir
yazılmış xor üçün a kapelli
"Diptix" konsertinin, həm sözlər
həm də musiqisinin müəllifi o
duğu səs və nəfəs aletleri o
kestr üçün yazılmış "Vətən dan
düşəndə" marşının, eləcə də
"Yalan dünya" mahnisının

nın, H.Əliyevə həsr olunmuş. T.Tais oğlunun sözlerinə bəstələnmiş səs (bariton), xor və BSO üçün yazılmış “Böyük Vətəndaş haqqında” odanın, Hərlet İsaxanlıının sözlərinə yazılmış iki vokal lövhənin—“Uşaqlıq qalan bulud”, “İstanbul, boğazı”, müxtəlif şairlərin şeirlərinin həmçinin, sözlərinin də müəllifi olduğu: mahnıların, bir çox romansların və b. vokal əsərlərinin, BSO üçün yazılmış I simfoniya və “Şah Xətai” adlı II simfoniyadan, 5 hissədən ibarət “Xəzən şənliyindən səhnələr” adlı simfonik süitasının, KSO üçün yazılmış “Yumoresko”, “Oxunmamış laik” əsərlərinin, Şəhidlərin xalq rəsine həsr olunmuş BSO üçün yazılmış “Matəm harayları” və “Koroğlu əfsanəsi” simfonik freskosunun, Türksoylu xalqların 20 illik yubileyinə həsr olunmuş “Türk şöləni” adlı simfonik uvertürənin, 4 operettanın, 1 opera “Şəngülüm, Məngülüm” uşaq rok-operasının, bir musical komediya “Bankir adaxlı”, bir müzikal “Tədbirə qarşı tədbir” 40-dan çox teatr tamaşalarının və filmlərə musiqi bəstələmişdir. Bu sadaladıqlarımız bəstəkar yaradıcılığının sadəcə kiçik hissəsiyidir. Bunlardan başqa adalarını çəkmədiyimiz onlarla müxtəlif janrlarda yazılmış əsərlər müəllifidir.

bağlayır. Buna misal olaraq bətəkarın amerikalı bəstəkar və ərijar Con Haynesin sıfarişi yazdığı əsərləri deyə bilərin. Bəstəkarın yazdığı "Psalm-150", "A jokes music for John Hanes", "Sur passing Love", "Eternall Call" əsərləri Amerikanın və digər ölkələrin səhnələrində səslənmiş və böyük müvəffəqiyət qazanmışdır.

musiqi bir səsli olsa bele intonasiyasında, melodiyasında bu da yulmalıdır. Yəni musiqinin müsəsiliyi texnologiya ilə zəngin olmağından asılı deyil. Hetta be səslə bele musiqinin melodiyasının gözəlliyini dinileyiciyə çatdırmaq olar.”

ki, o, milli intonasiyalara köklərək, eyni zamanda avropasın yağı musiqinin özəlliklərini uğurlayaraq, bir çox dünya musiqi alətlərinin köməkliyi ilə harmzik və polifonik əslubların istifadəsində incə, kaloritli musiqi yanaşı geniş masştablı səsələməyə də nail ola bilmişdir. Bəzətəkarın yaradıcılığında polifonik səslenmənin üstünlüyü böyük əhəmiyyət kəsb edir. O, səslenmə homofonik və polifonik şəkillər istifadəsində mürəkkəb, eyni zamanda aydın musiqinin təcəssümüne nail ola bilir.

hər cənədində əsərlərində təzahür etdirməyə nail olur. Hər zaman müəllimlərinə sadıq olan bəstəkar, Üzeyir Hacıbəylidən başlamış bu məktəbin ənənələrini qoruyur, eləcə də Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin tənindən onlarla dahi bəstəkarlarımızın hər birindən aldığı mənəvi dərsləri öz yaradıcılığında sevərək vurğulayır.

Sərdar Fərəcov bəstəkarlıqla yanaşı həmçinin ictimai xadim kimi də Azərbaycanın musiqisi-nin təbliğində çox fəal iştirak edir. 1984-cü ildə Üzeyir Hacıbəyli Memorial-Ev Muzeində fəaliyyətə başlayan Sərdar Fərəcov, 1987-ci ildə elmi işçi, 1999-cu ildə elmi katib, 2005-ci il fevral ayından isə muzeyin direktoru vəzifəsinə qədər yüksəl-

misdir. Muzyey fealiyyeti ile yanaşı Sərdar Fərəcov 1990-ci ildən Bəstəkarlar İttifaqının idarə heyətinin üzvü, 2002-ci ildən İttifaqın "Musiqili teatr" seksiyasının rəhbəri, 2012-ci ildən etibarən isə Bəstəkarlar İttifaqının katibi vəzifəsində çalışır. 2017-ci ildə isə bəstəkar Beynəlxalq Ekoenergetika Akademiyasının fəxri professoru adı ilə təltif olunub. İctimai fealiyyətindən danişşarkın qeyd olunmalıdır ki, o, əsərlər bəstələməkla yanaşı ak-

tiv olaraq beynəlxalq və respublika konfranslarında iştirak edir, müxtəlif jurnal və qəzetlərdə məqalələri çap olunur, televiziya və radio verilişlərində aparıcı kimi çıxış edir. O, bir musiqişunas kimi 10-dan artıq kitabın tərtibçisi və redaktorudur. Bütün bu kitabların demək olar ki, hamısı dahi bəstəkarımız Üzeyir Hacıbəyli yaradıcılığı ilə bağlıdır. Təsadüfi deyil ki, Üzeyir bəyələ əla-qəli onlarla kitabların, əsərlərinin

redaktəsi və ön sözlərinin tərtib olunması, məhz öz qələmi, müsiqisünas istedadı ilə seçilən Sərdar Fərəcov həvalə olundu. Bundan əlavə xarici dillərdə çıxan bəzi kitabların redaktə işləri ilə də S.Fərəcov məşğul olmuşdur.

mukafatçısı (1991), Beynəlxalq Ekoenergetika Akademiyasının fəxri professoru (2017), 10-dan artıq kitabın tərtibçisi və redaktoru, Üzeyir Hacıbəyliyə həsr etdiyi "Üzeyir işığında", "Üzeyir Hacıbəyli müasirlərinin xatirələrində" adlı müəllif kitablarının, 1000-dən artıq şeirin, bir neçə hekayənin, səhnə əsərlərinin, bir çox əsərlərin librettosunun müəllifidir. Xüsusilə bəstəkarın, ömrünün 60-ci ilinin astanasında yazdığı 2 irihəcmli əsərlərin: "Cavad xan" baleti və Necip Fazıl Kısakürekin sözlərinə bəstələdiyi "Sonsuzluq karvanı" oratoriyasının (6 solist, xor və orkestr) adlarını çəkmək istərdik. Eyni zamanda ondan artıq müsabiqənin laureati olan Sərdar Fərəcov bəstəkarlıq yaradıcılığı ilə yanaşı ictimai fəaliyyəti ilə də Azərbaycan Respublikasının mədəniyyətinin, müsiqisinin yüksəlməsi və dünyada tanınması üçün hər zaman çalışmış

və çalışmaqdadır.

Ömrünün 60-ci ilinə qədəm qoyan müasir Azərbaycanın is-tedadlı bəstəkarı Sərdar Fərəcovu yubileyi münasibəti ilə təbrik edirik. Ona cansaqlığı və ya-radıcılıq fəaliyyətində uğurlar di-ləyirik. Yolunuz hər zaman açıq olsun!

Günel ZEYNALLI,
Ü.Hacıbeyli adına
BMA-nın doktorantı

BMA-nın doktoranti, zəriyyəsi” kafedrasının

Musiqi nozori yoshi - Kaledi asumma